

# KURJER KRAKOWSKI.

D. 27 marca. 1835.

P I A T E K.

Nr 70

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) po południu.

Zamieszanie i rabunek Żydów posądzonych o zamordowanie dziecka na ulicy S. Anny r. 1407.

## K R A K O W.

Wczoraj odbyło się żałobne nabożeństwo na Podgórzu za ś. p. N. Cesarza Franciszka. — Wojsko cesarsko-austriackie wszelkiej broni, władze cywilne Podgórza, wiele osób z Galicji, władze cywilne i wojskowe oraz wiele mieszkańców z Krakowa i cała kapituła były obecne na tym smutnym obchodzie. Celebrował JW. xiądz serbator Waleczyński, a mowę pogrzebową miał X. Tauscher. — Katafalk zaleca się wielkim gustem: cały ułożony z broni, a trumna na nim stoi wsparta na pałaszach. — Po bokach stoja cztery kolumny z broni i po jednej armacie. — Przez cały dzień pobożni Krakowianie zapelniali świątynię, modląc się za ś. p. swego dobroczynnego Protetora.

W Krakowie przy głównym rynku, w gmachu Sukiennicach dnia 31 Marca b. r. o god. 10 rannej w drodze exekucyi sądowej licytacya publiczna odbędzie się, to jest: kanap, krzesel, komód, stołów, szaf, książek hebrajskich, szkła, miedzi, bielizny i innych za gotowe pieniądze zaraz, w kurancie. Kraków d. 21 Marca 1835 r.

Skorczyński. kom. sąd.

*Austria.* W czasie obrzędu pogrzebowego tak wielki był nacisk, że 5 ludzi życie straciło. Za osobliwość uważano, iż N. Cesarz Ferdynand nie tytułuje się królem Jeruzolimskim. Ponieważ sejm w Siedmiogrodzie wielce zmarł N. Cesarza Franciszka, przeto Wiedeńczycy wielbiąc cnoty Jego mówią: „Cesarz umarł, gdyż po raz pierwszy musiał być surowy.“ Pani Weisensthum, p. Rupprecht i Castelli napisali piękne treny na uczczenie pamięci N. Cesarza Franciszka i wkrótce będą drukiem ogłoszone. (G. B. V.)

*Anglia.* Na posiedzeniu izby wyższej dnia 10 b. m. lord Brom (Brougham) zapytał xiecia Wellingtona względem stosunków z Rossją, które jak się zdaje znówu zawiąlane zostały z powodu odpłynienia floty angielskiej z Malty, również, że skon. N. Cesarza Austrii nie pozostanie bez wpływu na te stosunki. Przy tem dodał, iż w takich okolicznościach potrzebny jest poseł angielski w Petersburgu, mający doświadczenie, wielkie talenta i wzrok przenikliwy. X. Wellington odpowiedział, że odpłynięcie floty nie nastąpiło z przyczyny ważnych sporów Anglii z Rossją, że tych sporów nie ma a może i nie będzie. Co do poselstwa, wkrótce margrabia Londonderry uda się



do Petersburga, skoro czas stanie się łagodniejszy. Względem polityki N. Dworu Austriackiego nie powiedział niemożę, bo wiadomość o skonie N. Cesarza dopiero odebrał. Na posiedzeniu izby niższej projekt o zniesienie podatku od słodu podany przez margrabiego Chandos, odrzucony został większością 350 głosów przeciw 191. Wielu z teraźniejszych ministrów i innych deputowanych, którzy przyrzekli swoim wyborcom, że będą głosować za zniesieniem tego podatku, widząc w tem upadek ministrów, głosowali przeciw niemu i usprawiedliwiali się przed wyborcami, że podobne prawo byłoby nie szczęściem dla kraju. P. Hume na posiedzeniu izby niższej 12 b. m. oświadczył Robertowi Peel, iż zamierzał projekt, aby ministrom przyznać tylko na 3 miesiące zasiłki pieniężne. Ten postępek usprawiedliwiał, iż członkowie opozycji uważają przyjęcie tego projektu za niedostateczne do wyrażenia nieufności izby do teraźniejszych ministrów, a w końcu dodał, że wkrótce wnieśnie projekt, obejmujący w sposobie stanowczym oznajmienie izby, iż nie ma żadnego zaufania do ministrów. Robert Peel wyraził z tego powodu największe niezadowolenie i chciał wiedzieć, który dzień p. Hume obrał dla uskutecznienia swego zamiaru. P. Hume rzekł, iż oznaczenie dnia od niego zależy i chce jak najprędzej usunąć wszelkie zmartwienie ministrom. — Dzienniki Torysowskie trjumfują z tego oświadczenia pana Hume i dają za przyczynę, iż nie spodziewał się większości dla sie-

bie. Lecz wszyscy członkowie opozycji, na prywatnem posiedzeniu zgodzili się jednomyślnie na wniesienie tego projektu, i Hume poszedł za tem zdaniem. Uważali oni, iż niewypada nie stanowić, co by mogło przedłużyć życie ministerjum, dopóki nie będzie wiadomy wypadek wniosku Lorda Russel na 23 b. m. odłożonego, „że przewyżka dochodów kościoła Irlandzkiego nie będzie wyłącznie obróconą na korzyść nauk, będących w związku z protestanckim kościołem.“ Jest to ważne pytanie, już tylekroć przez nas powtórzone, od jego bowiem rozwiązania zależy, czy Reformiści, czy Torysowie górę wezmą, czy Irlandja będzie nadal uważaną jako kraj zdobyty, jako prowincya angielska, czy jako niepodległa część państwa angielskiego. To pytanie reformiści chcą rozstrzygnąć jasno i stanowczo, pierw, nim projekt Hume'go wniesiony będzie. Wszyscy deputowani Irlandyi, członkowie przeszłego ministerjum i cała opozycja, są w tym względzie jednomyślni. Jeżeli po uskutecznieniu tego zamiaru ministrowie pozostaną na urzędach, wtedy dopiero izba zrobi krok stanowczy oświadczając, że ministrowie nie mają jej zaufania.

(G. B. V.)

*Francya.* Po trzech tygodniowych kłopotach i ministryalnym bezrządziu, dawni ministrowie pozostali znowu na urzędach, prócz marszałka Mortier, którego miejsce objął Xiążę Broglie prezes Rady, a ministerstwo wojny admirał Rigny był ministrem spraw zagranicznych. Marszałek Maison we-



zwano aż z Petersburga na ministra wojny, czego zapewne odmówi, nie chcąc zamieniać poselstwa które przynosi 2,300 tysięcy franków rocznie, za urząd w ministerjum, któryby w krótko utracił. — Wszyscy marszałkowie obecni w Paryżu postanowili prosić mars. Maison, aby nieprzyjął ofiarowanego sobie ministerstwa. — Przyczyną poróżnienia ministrów, dla którego chcieli wziąć dymissyą, była amnestya. A ponieważ terazniejsi ministrowie są jej przeciwni, przeto obecne ministerjum długo trwać nie może, zwłaszcza że większość w Izbie deputowanych pragnie amnestyi dla uspokojenia rozjątrzonych umysłów. Xiążę Broglie złożył dawniej ministerstwo, gdy projekt o wypłatę długu Ameryce, Izba deputowanych większością 8 głosów odrzuciła. Ten projekt przedstawi znowu Izbie, a jeśli go ona odrzuci, w takim razie nie tylko xiążę, ale wszyscy ministrowie się oddadą, bo ci mężowie, *mówi dziennik Sporów*, organ ministrów, mieli odwagę wyznać publicznie, że żadne ministerjum bez większości za sobą wizbie utrzymać się nie może. — P. Pasquier prezes izby parów zawiadomił przed kilku dniami króla, że proces więźniów politycznych niepodobna dalej prowadzić, i że wszyscy parowie żądają dla nich amnestyi, która zapewne w imieniu króla ogłoszoną będzie.

*Turcyja.* Oczekują niecierpliwie odpowiedzi z Paryża na ostatnią notę podaną posłowi Francuzkie; przez Reis Efiendego względem odmówienia haraczu przez Mehmeda Alego. Wątpią o pomyślną wiadomość ze stro-

ny Francyi, która sprzyja widokom Paszy Egiptu. W takim razie Turcyja znajdowałaby się w tem położeniu jak przed 6 miesiącami. Są to owoce niepewnego pokoju; na nic się niezdają półśrodki. Gazety włoskie donoszą, że zaburzenie w Albanii wybuchło w skutek uciemieżenia przez urzędników, Sułtan będąc w przykrem położeniu, skłonił się do ządania Albańczyków, ukarał urzędników, i tym sposobem kraj uspokoił. Ibrahim udał się nagłe z Syrii do Egiptu; niewiadomo, czy słabość ojca, czy też inna przyczyna spowodowała ten odjazd w chwili, gdy Syryja wciąż trwa poruszeniu. Miasto Tripolis i jego okolica zostaje we władzy rokoszników; żaden okręt nie może się zbliżyć do tego portu, bo mu grozi rabunek i zniszczenie.

*Portugalia.* Na posiedzeniu sejmowem zajął jeden deputowany, aby izba uchwaliła podziękowanie dla generała Lafayette'a, który nie tylko sam przemawiał publicznie za sprawą Portugalii, ale i jego siostrzeniec walczył pod chorągwami Don Pedra. Żądał również aby podobne podziękowanie przesłano innym Francuzom dobrze zasłużonym dla Portugalii i aby popiersie Lafayette'a umieszczono w sali posiedzeń sejmowych. — Sejm zajmuje się zniesieniem kary śmierci i bezżeństwa xięży. Przeszło milion papierowych pieniędzy znowu spalono.

#### O pszczolnictwie.

Podług poszukiwań pana Mikolaja Witwickiego nad pszczolnictwem krajowem, w szacownem



dziale pod tymże tytułem zawartych, Ukraina, Podole, część Wołynia z Ukrainą i Podolem granicząca i Galicya przyległa Podolowi i Wołyniowi, tudzież urodzajne obwody dawnej Wielkiej Polski, to jest część kraju 4000 mil kwadratowych zajmująca i najprzyjaźniejsza hodowaniu pszczół, liczy teraz 2 miliony pniów pszczolnych; taż sama część kraju mogłaby utrzymywać podług uwag p. Witwickiego 10 milionów pni. Większa część ziemi do dzisiejszego królestwa polskiego należąca, druga część Galicyi i część Litwy nad Niemnem to jest drugie 4000 mil kwadr. kraju, za dobre położenie dla pszczół uważać się mogącego, utrzymuje teraz 1,400,000 pniów, a utrzymywałyby mogło 8 milionów. Druga część Wołynia z Litwą granicząca i Litwa przypierająca do Wołynia, część Podlasia tudzież podobne położenia w innych dzielnicach znajdujące się, w rozległości z poprzednimi, trzecie 4000 mil kwadr. obejmujące, za mierne do chowu pszczół uważane, utrzymują dziś milion pni, a utrzymywałyby ich mogły 6 milionów. — Nakoniec reszta dawnego kraju Polskiego, okryta po części bagnami, najmniej do chowu pszczół zdolna, utrzymuje dziś 22,500 pni, a utrzymywać by mogła półtora miliona. Można by więc podług powyższego rachunku zaprowadzić jeszcze w prowincjach polskich 20,875,000 pniów, rachując zaś po zagranicznemu 10 złp. korzyści ro-

cznej z jednego pnia, przy udoskonalonem pszczolnictwie, powiększyć dochód krajowy o złotych pol: 208,750,000, a podług najniższego rachunku o 90,500,000: w ostatnich zaś latach czynił tylko 11,500,000. Z wiernego tej gałęzi przemysłu wnosi Autor, że opatrność Polsce w miejsce kopalni kruszców, przeznaczyła pszczolnictwo, z którego dochód najohitsze kopalnie przewyższa.

### DONIESIENIA.

Bartłomiej Hell Tyrolczyk przybędzie tu w końcu miesiąca kwietnia r. b. z bydłem rogatym tyrolskim i szwajcarskim, tudzież z owcami i trykami hiszpańskimi. Ktoby sobie życzył obstałonek na zwyczaj wspomniane bydło i owce zrobić, uda się do pana Gaydztizy mieszkającego na Kazimierzu przy moście Podgórskim pod N. 179.

W hotelu pod Królem Węgierskim w handlu win W. Knotza zostały znizone ceny: Offner czerwony kwarta po 1 złp. 6 gr. na 24 gr. a Nessmüller biały po 1 złp. 6 gr. na 1 złp. 2 gr.

Przybyli do Krakowa. Lichtenstein wiąże Jenerał kuryer Ces: Austriacki z Wiednia. Macuski Piotr, Schults Jan, Domaszewska T. Marynowski Henryk, Schlosser Karol z Galicyi. Matzke Antoni, Schmidt Wilhelm, Hüter Ludwik, Otto Henryk, Hauser Ferdynand z Prus. — Ferencowicz Jan, Szykiewicz Jacek, Chobrzyński Antoni ob. Ozdziński Wojciech z Polski.